

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36002347	CEIP Pérez Viondi	A Estrada	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Descubrimento e exploración da contorna	6º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	11
4.2. Materiais e recursos didácticos	11
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	12
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	12
6. Medidas de atención á diversidade	13
7.1. Concreción dos elementos transversais	13
7.2. Actividades complementarias	14
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	14
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	15
9. Outros apartados	15

1. Introducción

A programación da área de Descubrimento e Exploración da Contorna recolle os elementos curriculares que se traballarán ao longo de 6º curso de EI co fin de que os/as nenos/as descubran, coñezan e comprendan os elementos físicos e naturais do contorno e as relacións entre os distintos obxectos, fenómenos e feitos, tratando de que, xunto co seu progresivo coñecemento, vaian adoptando e desenvolvendo actitudes de respecto e valoración sobre a necesidade de coidalo e protexelo, facilitándolle a súa inserción participativa e potenciando a súa competencia matemática.

Esta área adquire sentido dende a complementariedade coas outras dúas áreas. Consideramos fundamental seguir respetando o principio de globalidade á hora de deseñar situacións de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares. Consecuentemente así o plantexamos nas propostas didácticas: dende a globalidade da acción e das aprendizaxes.

En concreto, establecimos dúas unidades didácticas (a modo de proxecto) en cada trimestre, e unha unidade transversal que se desenvolverá ao longo de todo o curso, onde se traballarán de forma reiterativa aspectos moi concretos relacionados coa área e que complementará o traballado nas outras unidades.

A temporalización das unidades didácticas proposta é orientativa e poderá ser modificada tendo en conta a realidade educativa.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar as características de materiais, obxectos e coleccións e establecer relacións entre eles, mediante a exploración, a manipulación sensorial, o manexo de ferramentas sinxelas e o desenvolvendo das destrezas lóxico-matemática para descubrir e crear unha idea cada vez máis complexa do mundo.	1		1		1			
OBX2 - Desenvolver, de maneira progresiva, os procedementos do método científico e as destrezas do pensamento computacional, a través de procesos de observación e manipulación de obxectos, para iniciarse na interpretación da contorna e responder de forma creativa ás situacións e aos retos que se presenten.					1		1	
OBX3 - Recoñecer elementos e fenómenos da natureza amosando interese polos hábitos que inciden sobre ela para apreciar a importancia do uso sostible, o coidado e a conservación da contorna na vida das persoas.	1				1			1
OBX4 - Identificar as características e funcións dos grupos e organizacións da comunidade, apreciando algúns elementos significativos propios da cultura galega como base para a construción da identidade social desde o coñecemento e a valoración das particularidades do mundo circundante.	1				1			1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Aprendizaxe continua	Esta unidade didáctica traballarase ao longo de todo o curso escolar e complementarase as outras unidades didácticas. Nela terán cabida actividades relacionadas coas linguaxes como medio de comunicación (asambleas, búsqueda de información, uso de medios dixitais) de expresión e de relación social (normas de convivencia...) e todo aquilo que se repite ao longo do curso para favorecer as aprendizaxes máis básicas e elementais por parte do alumnado.	40	X	X	X
2	Coñézome	Esta unidade didáctica xira en torno ao corpo humano, ao coñecemento e expresión de emocións, ao coñecemento dos sentidos cos que contamos... razón pola cal levaranse a cabo propostas centradas na descripción das persoas, na identificación e expresión de sentimentos e emocións, actividades de representación do corpo humano, etc.	40	X		
3	Chegou o outono	Esta unidade didáctica xira en torno ao outono porque con ela preténdese que os/as nenos/as coñezan as características propias desta estación presente nesta época do ano.	40	X		
4	Xeitos de vivir	Nesta unidade didáctica profundizarase no coñecemento dun pobo ou grupo social concreto, no xeito de vida e costumes que teñen, profesións... Levándose a cabo propostas centradas en pequenas investigacións, recopilación e comunicación da información obtida, elaboración de materiais de difusión...	40		X	
5	Os meus amigos os animais	Esta unidade didáctica está adicada ao coñecemento de diferentes hábitats e dos animais que habitan nos mesmos, comprendendo actividades de descripción de animais segundo as súas características, descripción do seu hábitat, etc.	40		X	
6	Medran as flores	Nesta unidade didáctica traballaremos a primavera porque o coñecemento do medio natural implica a observación e exploración dos elementos que o conforman, e nesta época do ano, florecen as plantas, danse froitas, aparecen diversidade de insectos, etc.	40			X
7	Onde eu vivo...	Esta unidade didáctica está relacionada co coñecemento do contorno do/a alumno/a (tipo de establecementos, oficios...), como coa relación que poda ter con outros, posto que é algo que está moi unido á vida cotiá e ao desenvolvemento do neno/a. Coñecer distintos oficios pon ao neno/a en contacto directo co seu contorno, podendo así elaborar a súa	40			X

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
7	Onde eu vivo...	propia representación do mesmo.	40			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Aprendizaxe continua	40

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que se representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo e triángulo.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidadade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
2	Coñézome	40

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidadade, número e graffa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
3	Chegou o outono	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.2 - Empregar os cuantificadores básicos máis significativos no contexto do xogo e na interacción coas demais persoas.	Emprega os cuantificadores para resolver problemas matemáticos por estimación (máis que, tanto como, menos que).	
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.	
CA1.8 - Recoñecer e utilizar as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	Recoñece e utiliza as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	É respectuoso co medio no que vive.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.6 - Valorar a necesidade de coidar e de respectar os seres vivos.	Valora a utilidade e a importancia dos animais e prantas para o home.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidad, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario... - Os seres vivos e as súas características. - A relación dos seres humanos cos animais. Empatía, coidado e protección dos animais. Respecto dos seus dereitos. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
4	Xeitos de vivir	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	É respectuoso co medio no que vive identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Coñece feitos, costumes e obxectos relacionados coas celebracións.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e graffa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
5	Os meus amigos os animais	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e graffas nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas; rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	É respectuoso co medio no que vive.	
CA3.6 - Valorar a necesidade de coidar e de respectar os seres vivos.	Valora a utilidade e a importancia dos animais e plantas para o home.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e graffa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Os seres vivos e as súas características.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A relación dos seres humanos cos animais. Empatía, coidado e protección dos animais. Respecto dos seus dereitos. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
6	Medran as flores	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.	
CA1.8 - Recoñecer e utilizar as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	Recoñece e utiliza as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	É respectuoso co medio no que vive.	
CA3.6 - Valorar a necesidade de coidar e de respectar os seres vivos.	Valora a utilidade e a importancia dos animais e plantas para o home.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario... - Os seres vivos e as súas características. - A relación dos seres humanos cos animais. Empatía, coidado e protección dos animais. Respecto dos seus dereitos. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
7	Onde eu vivo...	40

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Asocia algúns números coas cantidades que representan.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.	
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa nos proxectos e pequenas investigacións que se fan na aula compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	
CA4.4 - Descubrir as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	Coñece distintos oficios e recoñece o seu valor na sociedade, así como valora os diferentes servizos sociais e comunitarios do seu contorno (mercado, atención sanitaria, medios de transporte...).	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Valoración de profesións e servizos da comunidade desde unha perspectiva de xénero. - Actitudes de respecto cara ás manifestacións culturais da súa contorna próxima. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Dentro da metodoloxía desta programación destacamos:

- A concepción de unidades didácticas coma proxectos nos que se intentará resolver un problema ou facer un produto social relevante. En todas as unidades, menos na primeira, haberá que levar a cabo actividades de pequenas investigacións e búsqueda de información, deseñar os pasos para chegar á meta definida, difundir o resultado, e levar a cabo unha avaliación do proceso.
- Seguindo a Decroly, traballaremos con centros de interese próximos e motivantes para os nenos/as.
- A nosa metodoloxía basearase nunha metodoloxía activa, propiciando que os nenos/as sexan protagonistas activas das súas aprendizaxes. Ofreceranse sempre actividades onde se desenvolvan diferentes tipos de habilidades e capacidades. Para acadalo empregaremos unha organización espacial acorde que permita levar a cabo diferentes propostas á vez e que o alumnado teña variedade para realizar. Así, a organización das nosas aulas estará disposta en recunchos perfectamente diferenciados. Cada recuncho terá o seu propio distintivo alusivo para que os nenos/as poidan identificalos, e cada un deles contará con materiais ao alcance dos nenos/as, debidamente ordenados e facilmente identificables, para que estos/as saiban onde acudir e poidan atopar o que precisan. A decoración dos recunchos propostos e da aula en xeral, procurará ser atraente, agradable e motivadora do xogo, por iso durante o desenvolvemento das unidades didácticas/proxectos a súa ambientación estará en función do tema que se estea traballando para suscitar o interese dos/as nenos/as.
- Un dos nosos principios metodolóxicos será promover a actividade do alumno/a na aula, posto que os nenos e nenas necesitan facer, manipular, experimentar para a partir desta actividade construír os seus esquemas cognitivos.
- Á hora de introducir novos contidos, partiremos do desenvolvemento evolutivo do neno/a e do grupo e dos coñecementos previos que éstos/as teñen, para asegurarnos de que constrúen unha aprendizaxe significativa e funcional, e, que polo tanto, chegan a aprender a aprender a través da propia acción.
- No deseño das actividades, teremos moi presentes os principios do Deseño Universal de Aprendizaxe, ofertando dentro dunha mesma actividade, diferentes maneiras de acceder a información, diferentes xeitos de expresarse, e diferentes maneiras de motivar ao alumnado.
- Abordaremos os contidos dende un enfoque globalizador, posto que a aprendizaxe é produto do establecemento de múltiples conexións, relacións entre o novo e o xa aprendido.
- Ao longo das actividades empregaremos dinámicas individuais, de parella, grupos ou equipos (fomentando o traballo colaborativo e cooperativo) e de gran grupo.
- Seguindo o principio da pedagogía do éxito e as teorías de Vigotsky, actuaremos na zona de desenvolvemento próximo, propoñendo actividades que os alumnos/as poidan resolver, sendo a motivación positiva e os pequenos logros diarios a base da nosa metodoloxía.
- Por último, sinalar, que un recurso didáctico que estará sempre presente na aula, como elemento motivador, é o xogo, dotando de carácter lúdico calquera actividade que se propoña, e posibilitando o xogo autónomo dos alumnos/as, posto que os nenos/as aprenden xogando e xogan aprendendo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Material curricular: PEC, currículo...
Material para o desenvolvemento da linguaxe oral e escrita: variedade de libros e contos, revistas, periódicos, carteis, murais, láminas, fotografías, pictogramas, xogos de palabras, letras móbiles, monicreques...
Materiais para o desenvolvemento psicomotor: pelotas de medidas e texturas diferentes, aros, cordas, zancos, picas, anelas para lanzar, ladrillos encaixables de cores, xogos de arrastre, colchonetas, saltaríns, túneles de gatero, balancíns, etc.
Material de manipulación, observación e experimentación: regadeiras, xogo de medidas de capacidade, obxectos da vida cotiá, como: cortizas, pallas, cunchas, etc.
Material para o desenvolvemento do pensamento lóxico-matemático: xogos de mesa, quebracabezas, ábacos, lotos, números de diferentes materiais e tamaños, bloques lóxicos, encaixables, construcións de mesa, xogos de medida, de peso e de capacidade, labirintos, etc.

<p>Materiais para a escenificación e dramatización: pinturas, telas, disfraces, máscaras, caretas, chapeus, etc.</p>
<p>Material para o desenvolvemento de actividades plásticas: papeis de diferentes tipos, pinturas (de dedo, ceras, lapis de cores), tesoiras, cola branca, papel celo, punzóns, vasos, pinces, esponxas, cintas, gomets... Material para modelar: plastilina, barro, pasta de papel, burís de modelar (palillos, garfos, rolos), moldes... obxectos da vida cotiá para realizar diferentes creacións, etc.</p>
<p>Material para o desenvolvemento da linguaxe musical: CDs de música, obxectos da vida cotiá (botes, latas), instrumentos musicais (crótalos, caixas chinas, axóuxeres, triángulos, pandeiretas, tambores...), etc.</p>
<p>Materiais para o xogo simbólico: bonecos, casiñas, cociniñas, mercados, garaxes, xogos de distintas profesións (maletín de médico, de carpinteiro...), representacións de parques, do zoo, da selva, monicreques e teatriños, etc.</p>
<p>Material tecnolóxico: ordenador, pizarra dixital, proxector, tablet, conexión a internet, reprodutor de música, programas de xogos educativos, reprodutor de música, scornabots...</p>
<p>Material funxible: convencionais e non convencionais.</p>
<p>Comunidade educativa (alumnado, persoal docente e non docente, familias) e calquera persoa que interveña na vida do centro (visitas, etc.).</p>
<p>Recursos ambientais: o colexio (biblioteca de centro, da aula, dependencias, patio), a localidade (rúa, transportes, servizos culturais, sociais e recreativos), e o contorno natural (animais, plantas, material de refugallo).</p>

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Será entendida como o proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo.

Na primeira unidade do curso levarase a cabo a avaliación inicial ou diagnóstica a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc. realizadas polo alumnado.
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno.

Suliñar o factor preventivo da avaliación inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temprana das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios para cada unidade segundo as táboas de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso, con dificultade; de forma que, o/a alumno/a obterá a súa calificación en función do grado de consecución observado polo mestre/a.

Crterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

Entendidas como o conxunto de medidas, ordinarias e extraordinarias, que teñen por finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes necesidades, características, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses, así como á situación social, cultural e de saúde de todo o alumnado, porase especial atención á finalidade preventiva, adaptando a práctica educativa ás características persoais do noso grupo e alumnado, así como aos seus intereses e necesidades, e a consideración da diversidade como un valor, defendendo así un modelo inclusivo que potencie a metodoloxía baseada na diversidade, igualdade de oportunidades, e colaboración e tamén na cultura tecnolóxica e innovadora, aproveitando as posibilidades das TIC para o alumnado (apps para estimulación da linguaxe, razonamento, atención, etc).

Adequaremos sempre a estrutura organizativa do centro e a xestión da aula ás características do noso alumnado NEAE, e levaremos a cabo medidas como:

- Organizar o aula de forma accesible, adequaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.

- Adeuar á programación didáctica, realizarase unha interpretación flexible do currículo axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.

- Utilizar metodoloxía colaborativa e cooperativa, seguindo as liñas marcadas no P.E. do centro, e propoñendo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.

- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de este alumnado.

- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado utilizando diferentes apps para estimulación da linguaxe, o razonamento e a atención.

- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.

- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicacións cortas.

- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuales como pictos e axendas.

- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).

- Evitar tarefas repetitivas e sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades necesiten facer ese tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.

- Primar o esforzo e non o resultado, intentando sempre aumentar a autoestima, adoitando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferenzas.

- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.

- Intervir educativamente sempre dende un enfoque multidisciplinar: titoría, DO, familia ou tiores legais, servizos sanitarios, sociais, etc.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional		X		X		X	
ET.2 - Hábitos de control corporal	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos			X		X	X	
ET.5 - Educación para o consumo responsable					X		
ET.6 - Educación igualitaria e libre de estereotipos			X		X		

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Conmemoracións e festas	A comunidade educativa poderá planificar e participar en distintas celebracións ao longo do curso.	X	X	X
Contacontos	Ao longo do curso, invitaremos a unha persoa familiar de todo o alumnado para que veña a contar un conto ou algo de interese relacionado co que estemos a traballar.	X	X	X
Actividades culturais (teatro, espectáculo de maxia...).	Participarase en dúas ou máis actividades culturais ao longo do curso escolar.	X	X	X
Obradoiros solidarios	As familias xunto co alumnado poderán levar a cabo diferentes obradoiros cun fin solidario: recollida de roupa ou tapóns, etc.	X	X	X
Saída de fin de curso	Actividade lúdica para descubrir a contorna e para conmemorar o final de curso.			X
Actividades para facilitar a transición a E.P.	Visita ás aulas de primaria de primaria, xogos e/ou actividades cos alumnos/as de primeiro, acto de graduación e despedida de infantil...			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Deseño das actividades adecuadas ao alumnado.
Elementos curriculares presentes nas actividades.
Instrumentos de avaliación eficaces e adecuados.
Temporalización de actividades adecuada.
A avaliación do alumnado utilízase para modificar o proceso de ensinanza aprendizaxe.

Metodoloxía empregada
Promóvese o desenvolvemento de diferentes capacidades e habilidades.
Individualización do proceso ás características de cada alumna/o.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Utilízase diversidade de materiais para accederá información, para expresarse e para fomentar a motivación.
Medidas de atención á diversidade
Contémplanse todas as NEAE no deseño das actividades.
Tivéronse en conta os intereses do alumnado no deseño de actividades e propostas.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Existe coordinación co equipo docente.
Promóvese a participación das familias.

Descrición:

Todos os indicadores de logro teranse en conta para recoller información sobre o proceso posibilitando modificacións e melloras.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación valorarase a través da realización dunha rúbrica na que se puntuarán os indicadores citados anteriormente.

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados